

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และความพึงพอใจ ต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

ศิริพร เอี่ยมหน่อ¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิมล ใจงาม²

¹นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมตามหลักสูตร และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนเรียนร่วม ในอำเภอเกรียงไกรลาส จำนวน 191 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรฝึกอบรมฯ แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรมฯ แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมก่อนและหลังการอบรมฯ และแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมฯ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและ ครูสอนเสริมในโรงเรียนเรียนร่วม มีความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม หลักสูตรฝึกอบรมฯ มีคุณภาพ และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. หลังการอบรม ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษ และครูสอนเสริม มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสูงกว่าก่อนการอบรม
3. หลังการอบรมผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตร ฝึกอบรมฯและคู่มือการใช้หลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และความพึงพอใจ

The development of a training curriculum or developing knowledge and satisfaction inclusive education

Siriporn lamno¹

Assistant Professor Dr. SirivimolJaingam²

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop a training curriculum for developing knowledge and satisfaction on inclusive education, 2) to compare the knowledge of inclusive education before and after training with the curriculum, and 3) to study the satisfaction after training with the curriculum. A total of 191 school principals, special education teacher and teacher assistants in Kongkrait District were research sample. The instruments were a training curriculum, a curriculum evaluation form, an inclusive education test, and a satisfaction questionnaire. Mean and standard deviation were employed for data analyses.

The research findings were as follows;

1. School principals, special education teachers and teacher assistants rated the training curriculum as suitable for helping improve knowledge of inclusive education at a highest level.

2. After training with the curriculum, school principals, special education teachers and teacher assistants were found to be more knowledgeable on inclusive education.

3. After training with the curriculum, school principals, special education teachers and teacher assistants were found to be more satisfied with the curriculum and its manual at a highest level.

KEYWORDS : Development of Training Curriculum for Developing Knowledge

บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ ถ้าได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความพิการของเขา แนวการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่สำคัญ คือ ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับคนปกติในโรงเรียนปกติและดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนร่วมกับบุคคลอื่นๆ การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนจึงนับเป็นก้าวสำคัญของ

การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย (ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ, 2546) ในการจัดการเรียนร่วมนั้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วมนั้นใช้เวลาส่วนใหญ่ในห้องเรียนปกติกับเพื่อนปกติ แต่ไม่ได้หมายความว่าเด็กทุกคนได้เรียนรู้ด้วยหลักสูตรเดียวกัน แต่เด็กเรียนร่วมกันด้วยการปรับหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการเฉพาะคน เพื่อให้ทุกคนได้รับการศึกษาตามความต้องการและความจำเป็นของแต่ละคน (Stain back & Stainback, 1996)

การจัดการศึกษาพิเศษให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ ในโรงเรียนนั้นค่อนข้างยากและใหม่สำหรับโรงเรียนที่สอนเด็กปกติทั่วไป แต่เมื่อมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเขตบริการมาเข้าเรียน โรงเรียนต้องบริหารจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วมให้กับเด็กเหล่านั้น เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถึงแม้จะมีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับครู ผู้ปกครอง และตัวเด็กเองก็ตาม ปัญหาต่างๆ จึงสมควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน โดยเฉพาะครูผู้สอนเพราะหากบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ไม่ดีด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม จะยิ่งทำให้เด็กขาดการพัฒนาในแนวทางที่เหมาะสมและขาดโอกาสในการเติมเต็มศักยภาพที่มีอยู่

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม จึงมีความสำคัญเพราะจะเป็นหลักสูตรความรู้พื้นฐานในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เมื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนร่วมก็จะสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนได้รับการพัฒนาเติมเต็มตามศักยภาพและตรงตามความต้องการของเด็ก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้และความพึงพอใจด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมโดยจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรทุกคนที่ทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับความรู้และความพึงพอใจด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมโดยคาดหวังว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตามศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นการส่งเสริมให้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมประสบความสำเร็จและดำเนินการได้อย่างดีต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนเรียนร่วมในอำเภอกงไกรลาศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน รวม 377 คน ดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 40 คน

1.2 ครูการศึกษาพิเศษจำนวน 40 คน

1.3 ครูสอนเสริม จำนวน 297 คน

2. กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการคำนวณ กลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างใน ลัดดาวัลย์ เพชนโรจน์ และอัจฉรา ชานีประศาสน์, 2545) ได้กลุ่มตัวอย่าง 191 คน และผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มแบบสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือ 3 ฉบับ ดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

2. แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดจำนวน 2 ฉบับ คือแบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริม

3. แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมก่อนและหลังการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมจำนวน 1 ฉบับ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจหลังการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จำนวน 1 ฉบับ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่กำหนด

2. นำเสนอต่อประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เสนอแนะปรับปรุงพร้อมผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 ปรากฏว่าแบบสอบถามชุดที่ 1 ใช้ได้ 60 ข้อ และแบบสอบถามชุดที่ 2 ใช้ได้ 32 ข้อ

3. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยง(Reliability) ทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนเรียนร่วมในจังหวัดสิงห์บุรีจำนวน 10 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร โรงเรียนละ 1 คน ครูผู้รับผิดชอบด้านการจัดการเรียนร่วมโรงเรียนละ 1 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 40 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามชุดที่ 1 เท่ากับ 0.84 และชุดที่ 2 เท่ากับ 0.87 และนำมาปรับปรุงแก้ไขเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษา แล้วดำเนินการส่งแบบสอบถามให้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดชัยนาท ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้จำนวนคิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแล้วนำผลไปจัดกระทำ วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมพบว่า ผู้เชี่ยวชาญผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนเรียนร่วมมีความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีคุณภาพและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีการพัฒนามีคุณภาพและมีความเหมาะสมเพื่อนำไปใช้เป็นหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมแก่ผู้อำนวยการโรงเรียนครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนเรียนร่วมได้

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า หลังการอบรม

ผู้อำนวยการโรงเรียนครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมมีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสูงขึ้น

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า หลังการอบรมผู้อำนวยการโรงเรียนครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและคู่มือการใช้หลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมพบว่าผู้เชี่ยวชาญผู้อำนวยการโรงเรียนครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนเรียนร่วมมีความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้วิจัยได้มีการศึกษาสภาพความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สภาพการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนร่วมสภาพความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาสังเคราะห์ เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่าง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบด้านภาษา เนื้อหาและความสอดคล้องของหลักสูตร ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปหาคุณภาพกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของหลักสูตร นำข้อมูลนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งเพื่อนำไปทดลองจัดการอบรมกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อสิ้นสุดการอบรมผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลของหลักสูตรเพื่อประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของหลักสูตรอีกครั้ง จากการสร้างและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นลำดับเป็นขั้นเป็นตอน ส่งผลให้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีคุณภาพและความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการจัดอบรมมากที่สุด สอดคล้องกับนิคม ชมพูหลง (2545) ชำรงบัวศรี (2542) วิชัยประสิทธิ์วิฑูริ์ (2542) และวิชัย วงษ์ใหญ่ (2553) ได้สรุปแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและความเหมาะสมนั้น ควรมีขั้นตอนดังนี้ (1) ศึกษาเอกสารเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (2) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างหลักสูตร (3) สร้างหลักสูตรฉบับร่าง (4) ตรวจสอบหลักสูตรฉบับร่าง (5) นำหลักสูตรไปทดลองใช้ (6) ประเมินผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ (7) ปรับปรุงแก้ไข เพื่อปรับแก้หลักสูตรให้สมบูรณ์และมีคุณภาพมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมพบว่าหลังการอบรม

ผู้อำนวยการโรงเรียนครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมมีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสูงขึ้น สอดคล้องกับวิจัยตราคำยัง (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้รับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม สอดคล้องกับสงบนบุญมาก (2542) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับสรีรยพราคาสำหรับครูประถมศึกษาผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม และสอดคล้องกับชูชาติ รอดถาวร (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด มีทักษะชีวิต การป้องกันยาเสพติดหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยได้สร้างหลักสูตรตามขั้นตอนและกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร ตั้งแต่การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง การนำหลักสูตรไปหาคุณภาพก่อนนำไปทดลองใช้และมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำมาปรับปรุงหลังการอบรม ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทำให้ผู้อำนวยการโรงเรียนครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมที่ผ่านการอบรมด้วยหลักสูตรดังกล่าวมีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสูงขึ้น สอดคล้องกับสมพรหวานเสร็จ (2545) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ปกครองเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัย พบว่า หลักสูตรที่สร้างขึ้นตามกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนจะมีคุณภาพและความเหมาะสมมาก และเมื่อนำไปใช้ในการจัดอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนการอบรม

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมพบว่าหลังการอบรมผู้อำนวยการโรงเรียนครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและคู่มือการใช้หลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับชูชาติ รอดถาวร (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีการสร้างหลักสูตรฉบับร่างเพื่อนำไปหาคุณภาพและความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นผู้วิจัยได้นำหลักสูตรมาปรับปรุงด้านเนื้อหาที่ ทำให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประกอบกับผู้วิจัยได้กำหนดวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเลือกในการถ่ายทอด ด้วยเทคนิควิธีประกอบการใช้สื่อสโตนูปกรณ์ที่

หลากหลายและเหมาะสมกับเทคนิคการฝึกอบรมและเนื้อหา ตลอดจนมีการกำหนดกิจกรรมการอบรมที่น่าสนใจ มีการประเมินผลที่วัดผลได้ชัดเจนและตรงประเด็น จึงส่งผลให้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีคุณภาพและเหมาะสมมากที่สุด และเมื่อนำไปใช้ในการฝึกอบรมก็ส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความพึงพอใจต่อการอบรม สอดคล้องกับเครือข่ายลุ่มอาชีพ (2537) ได้นำเสนอแนวทางในการใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมให้ประสบผลสำเร็จว่าควรคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่างๆ ได้แก่ (1) การพิจารณาความเหมาะสมของเทคนิคที่จะนำมาใช้ คือต้องให้เหมาะสมกับลักษณะของหัวข้อวิชาและสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนา (2) พิจารณานาถของของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีมากน้อยเพียงใดลักษณะของการฝึกอบรมนั้นเป็นประการใดควรแบ่งเป็นกลุ่มย่อยหรือไม่กลุ่มละเท่าใดแล้วเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรมให้เหมาะสม (3) พิจารณาถึงลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีพื้นฐานความรู้ความชำนาญประสบการณ์แตกต่างหรือสอดคล้องกันควรเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรมแบบใดจึงจะเหมาะสมและอำนวยความสะดวกสูงสุด (4) พิจารณาถึงความสามารถความคุ้นเคยต่อเทคนิคการฝึกอบรมที่จะนำไปใช้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมคุ้นเคยต่อวิธีการนั้นๆ หรือไม่ (5) พิจารณาถึงเวลาและอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ว่ามีเวลาเพียงพอและสะดวกต่อการจัดหาหรือไม่ (6) พิจารณาถึงงบประมาณที่มีอยู่กับการใช้จ่ายที่จะต้องจัดทำเพียงพอหรือไม่และ (7) พิจารณาและประเมินเจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าเป็นอย่างไรปฏิบัติไปในทางต่อต้านขัดขืนเฉื่อยชาหรือขวนขวายใคร่รู้ในวิชาการทั้งนี้เจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลต่อความสำเร็จและความพึงพอใจต่อผู้เข้ารับการอบรมมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป ดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลการวิจัยที่ได้ผลดี ผู้วิจัยควรเก็บข้อมูลหลังการอบรมประมาณ 2 - 3 เดือน เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อผู้เข้ารับการอบรมจะได้รู้ถึงความบกพร่องด้านความรู้ของตนเองและผู้วิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านอื่นต่อไป
2. ควรมีการอบรมครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนต่างสำนักงานเขตพื้นที่หรือต่างจังหวัด เพื่อหาความแตกต่างด้านปัญหาเกี่ยวกับความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของครู เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาศัญญาการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนร่วมในทุกด้านก่อนการพัฒนาหลักสูตรเพราะผู้วิจัยจะได้สร้างหลักสูตรฝึกอบรมที่มีเนื้อหาตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมและทำให้การจัดการเรียนร่วมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ : ศุภสมาคมประชาชาติ.
- กันยา จันทน์ใจวงศ์. (2546). **การจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในระดับอนุบาล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- ชูชาติ รอดถาวร (2552). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก.**
- นิคม ชมพูนลง. (2545). **วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.**
- นิตยา สุวรรณศรี. (2545). **หลักสูตรสู่การเรียนรู้. อุดรดิตถ์. คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.**
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2553). **พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : เว้นแก้ว.**
- ศิริพงษ์เศาภายน. (2545). **การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการความขัดแย้งของตำรวจชุมชน. ออนไลน์. <http://www.onec.go.th>.**
- สมพร หวานเสร็จ. (2545). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้ปกครองฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปฐมวัย. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- สมศักดิ์ ก้อนเพชร (2545). **ความต้องการในการอบรมของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. ปรินิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.**
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). **กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตพอเพียง.**
- Rolan, C. B. (2007). **Parents' and teachers' beliefs about kindergarten readiness skills (AAT 1443004, 82 pages).**